

B. Dombi Attila

Krisztus születik, dicsőítsétek! / Krisztus a mennyből jő, ünnepeljétek, / Krisztus a földön, büszkélkedjétek! / Énekeljétek az Úrnak minden föld, / és magasztaljátok Őt, ó, népek, / mert Ő megdicsőítetett!

Karácsonyi Katavászia¹

Megszületett Jézus Krisztus! – 2024.

„A világ teremtésétől számítva, a görög egyház korszámítása szerint 5508-ban, a római egyház számítása szerint 5199-ben, a vízözöntől számított 2957. évben, Ábrahám születésétől 2015-ben, az izraeliták Egyiptomból történt kivonulása után 1510-ben, Dávid király fölkenésétől 1302-ben, a Dániel jövendölése szerinti 65-ik évében, az olimpiászok 194. évében, Róma alapítása után 752-ben Augustus Octavianus uralkodásának 42-ik évében, a világ hatodik korszakában, midőn az egész földkerekségen béke uralkodott, megszületett Jézus Krisztus, az örökkévaló

Isten, az örök Atyának Fia, ki eljövételével a világot megszentelni akarván, a Szentlélektől fogantatva, fogantatásának kilenc hónapja leteltével Júdea Betlehemében Szűz Máriától emberré lett.”²

Emberszerető Istenünk, hogyan is adhatnánk ezért örömteli hálát most, az Úr 2024. Esztendejének Karácsonyán Annak, Aki Úr a történelem sorsfordító eseményein éppúgy mint a parányiaknak gondolt egyéni életük pillanatain, kinek igazságos ítéletét magukra hívják az igazság hamisítására törők? Mit is mondhatnánk mindazok számára, akiknek Isteni Szent Fölséged Igazságát kell hirdetnünk?

Emberszerető Istenünk, ha ismerhetné a történelem a feltételes történéseket megkérdéshetnének-e Tőled: Mi lenne velünk, ha Szent Fiad közénk nem született volna? Talán Betlehem ékköves palotájában Heródes-nemzedékek strázsáinak örökös készenlétben, hogy a Végidő Királyának evilágra jöttékor méltón hódoljanak örök emlékezetűl minden emberi nemzedék számára?! Talán Emmánuel – Velünk az Isten! – Nevében arannyal, tömjénnel és mirhával megrakott karavánt küldetnének a Föld-kerekség királyainak?! Talán Jeruzsálem templomának előcsarnokában gyűjtetnének életjáradékra a 2 évvel előbb és utóbb születő fiú- és leánygyermek szülei javára?! Talán a világ minden táján lerombolnák Baál oltárait, megszüntetve az ártatlan gyermekek lemészárolását, nehogy a várva-várt Isten-gyermek is közéjük kerülhetne?!

Emberszerető Istenünk, csak azért kérdezem mindezeket bátortalanul is, mert Szent Péter Apostol, Első Pápa Úr Helytartó Székéből úgymond szentévet talált hirdetni a föld undokságainak Babilanyja tüzes borával ittassá tett minden nemzet paráznája számára az Európa csizmájába toporzékolni visszatért kiscsizma, Caius Caesar Augustus Germanicus Caligula³

Emberszerető Istenünk, immár hirdetnünk kell a háztetőkről is, amit Nagy Szent Bazil Atyánkkal és a Mennyei Boldog Seregekkel, mi bűnösök, eddig csak a Szent Liturgia titokzatos áldozatában mondtunk:

„Valóban szent vagy, legszentebb és nincs mértéke a te szentséged nagyszerűségének. Szent vagy minden művedben; mert igazságosság és igaz ítélet szerint rendelkezél velünk mindenben. A földből ugyanis agyagot vévén alkottad s a te képeddel, óh Isten, tisztelted meg az embert. A gyönyörök paradicsomába helyezted őt, parancsaid megtartásáért az élet halhatatlanságát s az örökkévaló javak élvezését ígérve neki. De amidőn ez a kígyó csábítására hallgatva, nem engedelmeskedett néked, az egyedül igaz Istennek s az ő alkotójának és vétsége miatt a halál uralma alá került, igazságos ítéleted szerint kiűzted őt a paradicsomból e világra, óh Isten. Visszatérítetted őt a földre, amelyből vétetted, előkészítvén számára az újjászületés üdvösségét a te Krisztusodban; mert nem fordultál el végkép a te alkotásodtól, óh jószágos, sem nem feledkeztél meg kezeid művéről, de irgalmad bőségénél fogva sokféleképpen gyámolítottad őt. Profétákat küldöttél. Erőket támasztottál szentjeidben, akik mindenegyes nemzedék alatt tetszést találtak előtted. Szolgáid, a proféták ajkai által szólottál hozzánk s előhirdetted nekünk a jövő üdvösséget. Segítségünkre törvényt adtál s őrizetünkre angyalokat rendeltél. Midőn elérkezett az idők teljessége, saját Fiadban szólottál hozzánk, ki által az örökkévalóságot teremtéd. Ő, jóllehet a te dicsőségéd fénye és lényeged alakja, ki hatalmának szavával mindeneket

¹A kánon ódáinak záró-éneke. Rendszerint az ünnepi időszak kánonjának irmoszai. (Ivancsó István: *Görög Katolikus Liturgikus Kislexikon* – Nyiregyháza, 1997.)

²Görög katolikus zsolozsma – Szenteste.

³A Vatikán közelében került elő Caligula kétezzer éves kertje (<https://kultura.hu/caligula-olaszorszag-regeszt>)

kormányoz, nem tartotta ragadományak, hogy veled, az Atyaistennel egyenlő. Hanem mint örökkévaló Isten a földön megjelent, az emberekkel együtt lakozott, a szent Szűztől megtestesülve kivetkőzött isteni fönségéből és szolgálai alakot vevén föl, testileg a mi alázatosságunkhoz lett hasonlónak, hogy minket is hasonlóká tegyen a saját dicsősége képéhez. Minthogy ugyanis ember által jött e világra a bűn s a bűn által a halál, tetszett – Atyaisten – a te egyszülött Fiadnak, aki kebledben lakozott; aki nőtől, a szent istenszülő s mindenkorszűz Máriától született, aki törvénynek vetette magát alá, hogy saját testében is elítélje a bűnt s hogy mindazok, akik Ádámban meghaltak, magában a te Krisztusodban megeleveníttessenek; ki együttlakozott e világgal és nekünk üdvös parancsokat adott, a bálványozás tévelyeitől elvont és igaz Atyaisten, a te ismerettedre vezetett bennünket. Ki belőlünk készítette a maga részére választott népet, királyi áldozópapi rendet és szent nemzetet, s megtisztítván bennünket a vízben és megszentelvén a Szentlélekben, önmagát adá váltságul értünk a halálnak, melyben bűneink miatt fogva tartatánk. A kereszti útján leszállott a poklokra, hogy önmagával töltsön be mindent s föloldotta a halál fájdalmait. Harmadnapon feltámadott s minden emberi test számára bizossá tette a halálból való föltámadás útját. Amennyiben nem volt lehetséges, hogy az élet szerzője az enyészet által letartóztatva maradjon, ő lett az elhunytak zsengeje s a holtak elsőszülöttje, hogy mindenben övé legyen az elsőség. Fölment a mennyekbe s a magasságban fölséged jobbára ült, de onnan ismét el fog jönni, hogy kinek-kinek megfizessen cselekedetei szerint.⁴

Továbbá, ismét csak mondjuk: „Esedezünk még, emlékezzél meg Uram a te szent, egyetemes és apostoli egyházadról, mely a földkerekség egyik hátárától a másik hátáráig terjed, s melyet a te Krisztusod drága vérén szereztél, és adj neki békességet. Ezt a szent hajlékot pedig erősítsd meg az idők végezetéig. Emlékezzél meg, Uram, azokról, akik néked ezen áldozatot följánlották és akikért, akik által s akik miatt azt följánlották. Emlékezzél meg Uram azokról, kik a te szentegyházaidba ajánlatokat hoznak, jótéteményeket gyakorolnak és szegényeket gyámolítanak. Fizess meg nekik a te bőséges és mennyei adományaiddal. Ajándékozz nekik a földiekért égieket, az ideiglenesekért örökkévalókat, a romlandókért enyészhetetleneket. Emlékezzél meg, Uram, a pusztai magányokban, hegyekben, barlangokban és földi üregekben vezeklő szolgálóidról. Emlékezzél meg, Uram, azokról, akik szüzességben, ájtatoskodásban, önmegtágadásban és fogadalmi tisztaságban töltik napjaikat... Tartsd meg a jókat továbbra is az ő jóságukban, a gonoszokat pedig térítsd meg kegyességed által. Emlékezzél meg Uram a jelenlevő népről s a helyes ok miatt távollevőkről. Könyörülj rajtuk és rajtuk a te irgalmas bősége szerint. Töltsd meg tárházaikat minden jóval, őrizd meg házasságaikat békességben s egyetértésben. Növelj a gyermekeket, oktass az ifjúságot, támogasd az öregséget, bátorítsd a kislelkűeket, vezess vissza otthonukba az elszéledetteket, térítsd meg a tévelygőket, s egyesítsd őket a te szent, egyetemes és apostoli egyházadban. Mentsd meg a tisztátalan szellemek által gyötrötteket, hajózzál együtt a hajózókkal s utazzál együtt az utazókkal. Gyámolítsd az özvegyeket, védelmezd az árvákat. Szabadítsd ki a foglyokat, gyógyítsd meg a betegeket. Emlékezzél meg, Istenünk, a bírói székek elé állítottokról, a tárnákban, száműzetésben és keserű szolgaságban levőkről, aggodást, szükségét és gyötrelmet szenvedő minden lélekről és mindazokról, kiknek a te nagy könyörületeségedre szükségük van. Emlékezzél meg a bennünket szeretőkről s gyűlölőkről és magukat a mi méltatlan imáinkba ajánlottokról. Emlékezzél meg Uram összes népedről s áraszd mindnyájukra a te irgalmas bőséget, mindegyiknek üdvös kérelmeit teljesítve. És a kikről mi feledés, nemismerés, vagy a nevek sokasága miatt meg nem emlékeztünk, emlékezzél meg róluk magad, óh Istenünk, ki mindenkinek korát és nevét tudod, ki mindenkit anyja méhétől fogva ismerd; mert te vagy az ügyefogyottak segedelme, a kétségbeesettek reménye, a szélvészről hányatottak megmentője, a hajózó révpartja, a betegek orvoslója, tenmagad légy mindnyájunknak mindene, ismervén mindenkit s valamennyink kérelmeit, házat és szükségét.”⁵

A Szenteste zsolozsmájából az ünnep további napjain se lankadjunk énekelni ismételten Izajás beteljesedett próféciáját:
„Velünk az Isten, * értsétek meg nemzetek, * és térjete meg, mert velünk az Isten!

Halljátok minden távol föld, * Hatalmasok térjete meg; * Fegyverkezzetek bár, le fogtok győzteni; * mert velünk az Isten!

Övezzétek föl magatokat, le fogtok győzteni; * Tartsatok bár tanácsot, meghíúsul az; * Osszatok parancsot és nem lesz meg az; * mert velünk az Isten!

A ti félelmetek szerint nem félünk és nem rettegünk; * A seregek Urát, őt tartjátok szentnek, ő legyen a ti félelmetek; * Ő legyen rettegésetek és ő nektek szentelésekre lesz; * mert velünk az Isten!

És én várom az Urat és óreá fogok várn; * Íme én gyermekeim, kiket nekem az Úr jelül adott; * A nép, mely sötétségben járt, nagy világosságot látott; * mert velünk az Isten!

A halálárnyék tartományában lakóknak világosság támadt; * Mert kiseded született nekünk és fiú adatott nekünk; * kinek vállán vagyon a fejedelemség, és az ő békességének nem lesz vége, * mert velünk az Isten!

És hívatik az ő neve a nagy szövetség angyalának; * Csodálatosnak, tanácsadónak, Istennek, erősnek, * békesség fejedelmének; a jövődőség atyjának; * mert velünk az Isten!

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek * most és mindenkor * és örökön-örökké. Amen; * mert velünk az Isten!

Velünk az Isten, * értsétek meg nemzetek, * és térjete meg, mert velünk az Isten!

⁴Nagy Szent Bazil Isteni Szent Liturgiája – Anafóra, részlet

⁵Nagy Szent Bazil Isteni Szent Liturgiája – Anafóra, részlet